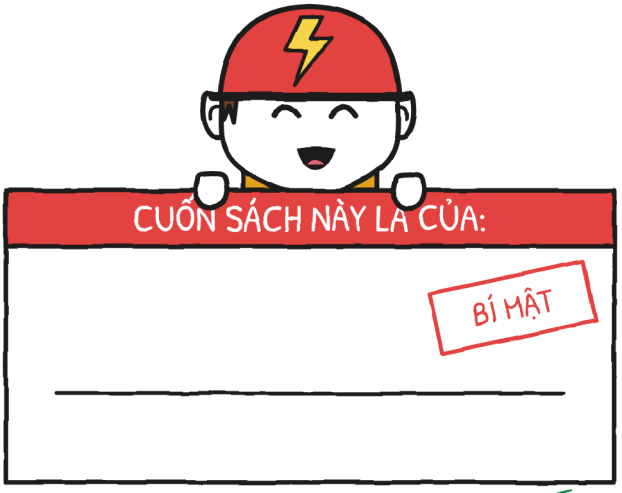

Và tớ đọc trước. —J.

Nếu bạn nhặt được nó, xin hãy trả lại.

Con dấu này đánh dấu những gì chỉ xảy ra trong truyện: gói hàng thật không tự bay về được. Khi đi xe đạp thật, hãy xem trang cuối. —J.

GIAO HÀNG BẤT KHẢ THI · 3

Xin trả lại

LinguAula

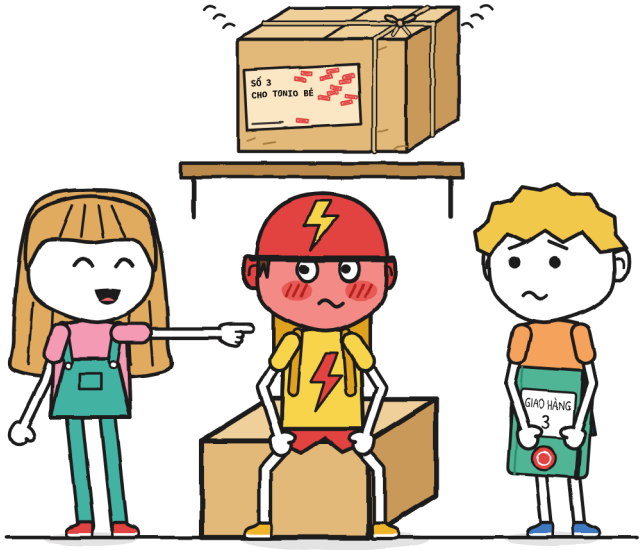

(cuốn sổ của Guni)

CỠ XL · Tiểu thuyết minh họa · 13+

GIAO HÀNG BẤT KHẢ THI · 3

Xin trả lại

Cuốn thứ ba của bộ sách. Hai cuốn trước: “Gói hàng này cắn” và “Không mở trước tiếng sấm”.

Lời và tranh: LinguAula

Bản tiếng Việt: LinguAula

CỠ XL · Tiểu thuyết minh họa · 13+

Xuất bản lần đầu: 2026

© 2026 LinguAula · info@linguaula.com

Được photocopy tự do, dùng cho lớp học và cho gia đình.

Phông chữ: Andika, Patrick Hand, Pangolin và IBM Plex Mono (giấy phép SIL OFL).

Luyện tập từng chương tại linguaula.com

Không người giao hàng nào bị thương trong lúc viết cuốn sách này. Đỏ bừng mặt thì có. —J.

AI LÀ AI

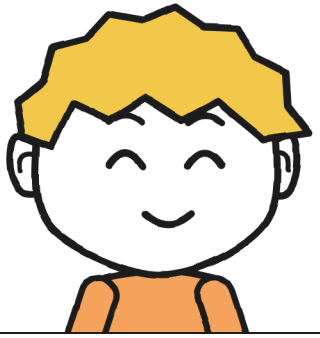

Guni. Người giao hàng ngày thứ Bảy. Vẽ những thứ chẳng ai nhờ vẽ. Cuốn sổ này là của cậu ấy.

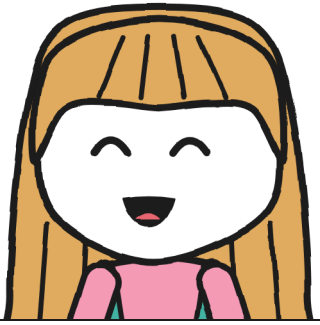

Julita. Viết bằng màu xanh lá và ký là J. Lúc nào cũng biết cách giúp. Đó chính là vấn đề.

Tonio. Giao hàng cho CHỚP, bằng xe đạp. Trong mười phút hoặc miễn phí. Đỏ mặt từng phần một.

Mara. Chủ cửa hàng Giao Hàng Bất Khả Thi. Đội mũ phù thủy. Biết nhiều hơn những gì cô nói.

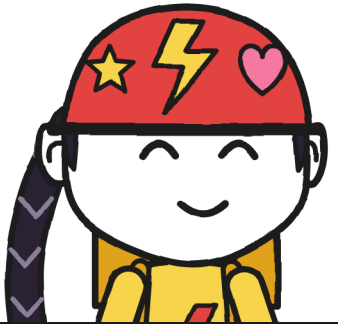

Zoe. Của CHỚP. Nhanh nhất. Người đặt biệt danh.

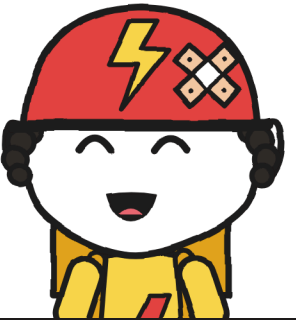

Bruno. Của CHỚP. Từng xì lốp một lần. Hai năm trước.

Gói hàng số 3. Hễ bị lắc là kêu. Trên nhãn chỉ có một cái tên.

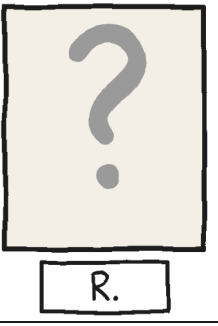

R. Gửi những gói hàng mà không ai giao nổi. Không ai nói ra tên.

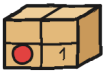

CHƯƠNG 1

Leng keng

Leng keng.

Đó là một tiếng động rất nhỏ, thứ chỉ nghe được khi mọi thứ khác đã im bặt: một cái thìa nhỏ chạm vào chiếc tách, chuông của một chiếc xe đạp đồ chơi. Nó vọng ra từ cái kệ hàng trả lại, và bốn đứa bọn tớ còn ở trong cửa hàng của cô Mara đứng yên đến mức nghe được cả tiếng một tia lửa từ con dấu rơi xuống.

Cơn giông đã đi từ lâu. Julita vẫn đứng trên cái ghế đẩu xanh của tớ, cây bút dạ xanh lá giơ cao, số 18 mới viết ngay cạnh số 19 bị gạch. Cô Mara có một tay đang dừng giữa chừng trên đường tới cửa cuốn. Còn tớ, đứa không biết làm gì với đôi tay ngay cả vào những lúc thuận lợi nhất, thì chẳng làm gì với chúng cả.

Đó là gói số 3. Và Tonio, người giao hàng cho CHỚP trong mười phút hoặc miễn phí, đỏ lên đúng màu mũ bảo hiểm của mình.

Cuốn sổ còn mới. Sổ 2 của tớ hết sạch trong đúng một cơn giông; cuốn này màu xanh lá, có con dấu của cửa hàng ở một góc, và tớ định là người viết trước, thật long trọng: tên sổ ở trang đầu và một chữ mới.

SỔ GIAO HÀNG 3 · của Guni. BÍ MẬT.

"Bí mật" nghĩa là tớ đọc trước. Và tớ không kể với ai. —J.

Tớ viết tên sổ mà lè cả lưỡi, rồi đi tìm cục tẩy, phòng khi chữ bị lệch. Lúc quay lại thì Julita đã viết trước tớ rồi.

—Tớ viết thử trang đầu để giúp cậu —bạn ấy nói—. Không có gì.

Tớ đâu có nhờ bạn ấy giúp. Với Julita, chuyện đó chẳng quan trọng.

Phần còn lại là để phòng khi một ngày nào đó có người ngoài bạn ấy đọc. Cửa hàng tên là Giao Hàng Bất Khả Thi và là của cô Mara, người là phù thủy, đội mũ tím và có một con dấu mà mỗi lần đóng xuống lại bắn ra những tia lửa mùi nến vừa tắt. Ở cái kệ bên trái, cô cất hàng trả lại: những gói hàng chưa ai giao nổi. Chúng chỉ có một quy tắc: nếu người nhận không ký lên nhãn bằng mực không xóa được, thì lúc bình minh gói hàng sẽ bay về ngăn kệ của nó, đúng giờ như con mèo đến bữa tối. Có hai mươi gói, và lúc nào cũng do cùng một người gửi, R., người mà tớ đã có sáu manh mối trong cuốn sổ bìa xanh dương. Julita và tớ đã giao hai gói, một quả trứng rồng và mấy hạt giống có chân biết chạy, và trên tường có dòng chữ xanh lá của bạn ấy: CÒN 18.

Julita là người viết những ghi chú xanh lá. Tớ là Guni, đứa mới của khu phố: gần như mọi thứ của tớ vẫn còn nằm trong thùng. Còn Tonio là người giao hàng của CHỚP, cậu có ba lô vàng, chịu phạt cùng bọn tớ vào các thứ Bảy và, từ sau cơn giông, đã có một chỗ riêng trong cửa hàng: một cái thùng giao hàng úp ngược, cạnh mấy cái ghế đẩu. Cô Mara đặt nó ở đó mà không giải thích gì. "Tạm thời", cô nói. Chẳng ai dám hỏi một cái "tạm thời" kéo dài tới bao giờ.

Gói số 3 nằm trên ngăn kệ trên cùng, cạnh hai chỗ trống mà quả trứng và mấy hạt giống để lại, nhãn quay ra phía trước. Tớ lại gần để đọc, đứng thẳng và không chạm vào.

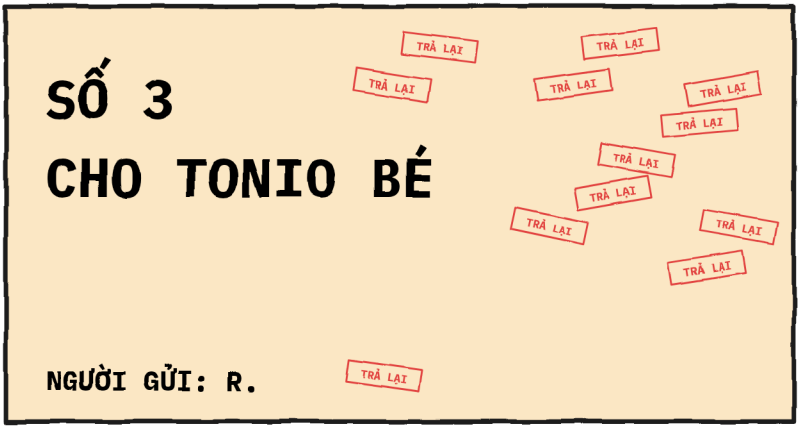

Ba dòng đánh máy: SỐ 3. CHO TONIO BÉ. Và dưới cùng, NGƯỜI GỬI: R. Giữa cái tên và dòng cuối là cả một khoảng giấy trống. Xung quanh là mười hai con dấu TRẢ LẠI. Tớ đã đếm.

Julita nhảy xuống khỏi ghế đẩu và đứng cạnh tớ. Bạn ấy đọc thành tiếng:

—Cho To...

Rồi ngậm miệng lại.

Julita chưa bao giờ im giữa chừng một chữ. Tớ nhìn Tonio và hiểu vì sao.

Tớ chỉ đọc được nửa chữ. Nửa còn lại thì tớ nuốt mất rồi. —J.

Có người đỏ mặt bùng lên một lần. Tonio thì không: Tonio đỏ từng phần một. Bắt đầu từ đôi tai. Rồi tới hai má. Sau đó cả khuôn mặt cậu ta đỏ lên, tới tận quai mũ bảo hiểm, và vẫn còn một nấc cuối, nấc tệ nhất, là lúc khuôn mặt và cái mũ không còn phân biệt được nữa. Từ vụ rung kế của gói số 2, tớ không biết nhìn cái gì thay đổi mà không gắn cho nó một cái thang đo, nên tớ ghi lại.

Julita đưa tay về phía gói hàng để đọc phần còn thiếu.

—Gói hàng đó có thể chờ —Tonio nói, rất nhanh—. Nó chờ nhiều năm rồi mà, đúng không? Thì thêm một ngày nữa. Hoặc mười ngày. CHỚP không vội.

Đó là lần đầu tiên tớ nghe CHỚP nói câu ấy.

—Tối nay không mở gì hết —cô Mara nói—. Và không ai được đụng vào cái kệ khi chưa được phép.

Bàn tay Julita khựng lại giữa không trung, cách cái nhãn đúng một ngón tay. Không ai đụng vào gì cả. Rồi nó lại kêu lên.

Leng keng.

—Là cánh cửa! —Julita nói, bằng một giọng mà tớ chưa từng nghe: quá cao và quá sớm.

Cánh cửa đã đóng kín từ lúc cô Vera ra về.

Mỗi khi không hiểu chuyện gì, tớ lập một danh sách. Nghi phạm leng keng:

1. Cánh cửa. (Julita đề xuất. Đóng kín, không có gió và không ai đẩy.)
2. Xe đạp của Tonio, ngoài vỉa hè, với cái chuông xe của CHỚP. (Nó kêu KÍNH COONG, không phải leng keng. Nhưng dù sao cũng là một cái chuông.)
3. Con ếch cao su. (Julita tuyên bố nó vô tội ngay lập tức. Bạn ấy nói bạn ấy biết nó.)
4. Gói số 3.

Tớ để gói số 3 xuống cuối cùng, cho lịch sự.

Tớ ra vỉa hè để kiểm tra. Tiện tay tớ mang theo con ếch, vì không ai thẩm vấn nghi phạm từ xa cả.

Trời đã tạnh mưa. Phố thơm mùi nhựa đường ướt và mỗi vũng nước có một cột đèn nằm bên trong. Tớ mở rồi đóng cửa: kẽo kẹt. Tớ bấm chuông xe đạp của Tonio: KÍNH COONG! Tớ bóp con ếch: chút chít.

Bên kia lớp kính, Julita lắc ngón tay với tớ. Tiếng nào cũng thế, từ bên này sang bên kia, như cái cần gạt nước của ô tô. Không phải cái nào cả.

Tớ vào lại và đặt con ếch lên quầy. Tonio, thấy tớ nhìn mình, cựa quậy trong cái thùng của cậu ta.

Leng keng.

Tớ cúi xuống. Cái thùng của Tonio đang tựa vào chân kệ.

Tớ vẽ ngay tại đó, quỳ gối, và ra một vòng tròn, vì không sao tìm được chỗ nó bắt đầu.

Không phải phép màu. Là Tonio. Bên trong gói số 3 có thứ gì đó kêu mỗi khi người ta lắc nó.

Giống tớ. —J.

Tonio nhìn theo mắt tớ tới chân kệ, nhìn cái thùng của mình và quyết định ngồi yên.

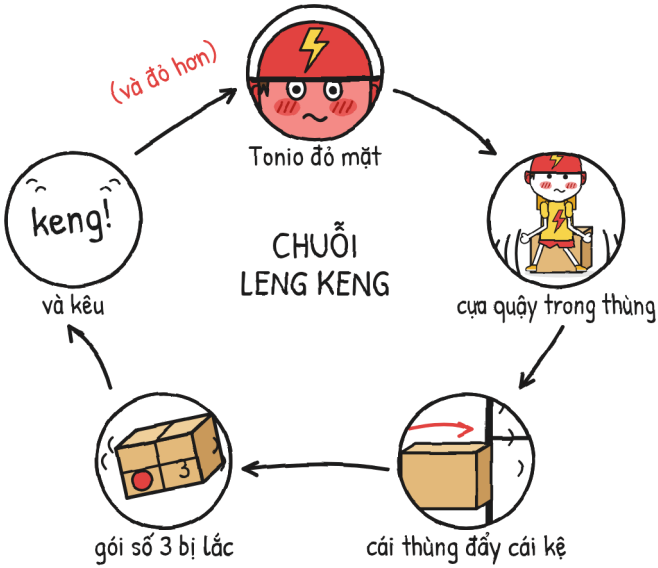

Cậu ta chỉ yên được đúng bằng một sợi dây chun căng ra.

Yên. Rồi yên hơn nữa: yên đến mức nghe được cả tiếng cậu ta nghĩ "yên nào", một giọt mồ hôi chảy xuống thái dương. Julita đã im lặng hơn một phút, mà với bạn ấy thì chẳng khác gì nín thở dưới nước, và sớm muộn gì cũng phải trồi lên với cái gì nằm gần miệng nhất.

—Tonio bé là ai?

Tonio giật nảy mình. Cái thùng đẩy vào chân kệ, cái kệ rung lên và gói số 3 kêu LENG KENG! với một sức mạnh mà không tiếng leng keng nào đáng được có. Cô Mara nhìn lên trần nhà, như người đang đếm đến ba.

—Chỉ là một câu hỏi thôi —Julita nói—. Câu hỏi đâu có đẩy cái kệ.

Câu này thì có.

—Là tớ —Tonio nói, nhìn xuống đôi giày của mình—. Hồi nhỏ.

Cậu ta nói khẽ đến mức con ếch, nằm trên quầy gần cậu ta hơn tớ, còn nghe rõ hơn tớ.

Julita há miệng ra. Tớ thấy các câu hỏi của bạn ấy xếp hàng chờ, như ở tiệm bánh sáng Chủ nhật, câu đầu tiên đã cầm sẵn tiền trong tay. Rồi bạn ấy nhìn Tonio, người vẫn đang nhìn đôi giày, và ngậm miệng lại.

—Tớ không hỏi nữa —bạn ấy nói.

Phải cố lắm. Nhìn cái chân là biết: tạch, tạch, tạch gõ xuống sàn cửa hàng.

Những câu hỏi tớ chưa hỏi: chín câu. Tớ đã ghi hết. —J.

—Sao cô chưa từng mang nó đến cho người nhận vậy ạ? —tớ hỏi cô Mara.

—Mười hai lần cô đã mang đi. —Chẳng cần ai đếm các con dấu—. Nhìn nhãn mà xem: không tên đường, không số nhà, không họ. Cô đã thử với tất cả những Tonio bé cô tìm được.

Cô đếm theo trí nhớ, bằng ngón tay, và tớ vẽ theo những gì nghe được. Một con chim hoàng yến, thật sự tên là Tonio bé, và nó giẫm lên cái nhãn: không tính. Ông Antonio, 71 tuổi, đeo kính

vào, đọc tờ giấy hai lần và nói "Ước gì được thế", nhìn nó như người ta nhìn một tủ kính bày hàng. Một chiếc thuyền trên kênh có tên sơn ở mạn thuyền, cũng không ký, vì nó không có tay.

CÁC TONIO BÉ CỦA CÔ MARA

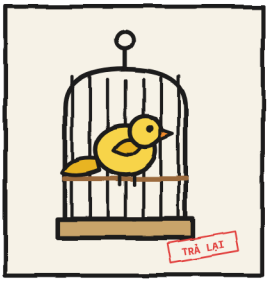

1. Một con chim hoàng yến.
(Giẫm lên nhãn. Không tính.)

2. Ông Antonio, 71 tuổi.
("Ước gì được thế".)

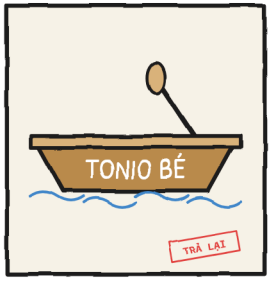

3. Một chiếc thuyền trên kênh.
(Không có tay.)

—Còn Tonio thì sao? —Julita hỏi.

—Lần cuối cô thử, cô còn chưa quen cậu ấy —cô Mara nói, và nhìn cậu ta—. Mà cũng chẳng ai nói cho cô biết hồi nhỏ cậu ấy được gọi là gì.

Cô Mara lấy từ dưới quầy ra một tấm vải tím và phủ lên gói số 3, như người ta phủ cái lồng con vẹt để nó ngủ. Rồi cô nhờ Tonio đứng dậy một chút và kéo cái thùng của cậu ta cách xa cái kệ hai gang tay.

—Thế này. Giờ cháu cựa quậy thoải mái cũng được.

Tonio có thể đã đi rồi. Xe đạp để ngay ở cửa: mười phút là cậu ta đã ở tận đầu bên kia khu phố. Cậu ta lại ngồi xuống.

Tớ không biết vì sao. Vẫn ghi lại.

Và vì cái thùng của cậu ta không có tựa lưng, tớ vẽ cho cậu ta một cái: cao, hơi cong, có cái gối nhỏ, bằng bút chì và nét chấm chấm, và bên dưới, bằng chữ nhỏ: "tựa lưng (ý của tớ)".

Chẳng ai nhờ cậu làm cái tựa lưng cả. —J.

Lúc đóng cửa, Tonio ở lại cuối cùng, cài quai mũ bảo hiểm chậm đến mức ở CHỚP sẽ bị coi là lỗi nặng. Cô Mara tắt từng ngọn đèn một; tấm vải tím vẫn phủ trên gói hàng, ở ngăn kệ trên cùng.

—Cô Mara. Mai cháu đến nói về chuyện đó. Nhưng nói riêng thôi ạ.

—Hai đứa này là người của cửa hàng —cô Mara nói, không quay lại.

Tonio nhìn bọn tớ. Nhìn Julita trước, rồi nhìn tớ. Tớ ngồi thẳng lên trên ghế đẩu.

—Hai đứa này thì được —cậu ta nói—. Nhưng không ai của CHỚP.

Cậu ta bước ra và đi xa dần giữa những vũng nước, dắt xe bằng tay.

Tiếng leng keng đã có chủ. Chỉ còn biết chủ của nó có muốn nó không.

Tớ đã biết cách giúp cậu ta rồi. —J.

Đó mới là điều làm tớ lo.

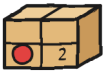

CHƯƠNG 2

Chưa đồng ý đâu

Chủ nhật cửa hàng không mở cửa. Hôm đó, cô Mara kéo cửa cuốn lên một nửa, vừa đủ độ cao để cúi người chui qua, và treo lên đó một tấm biển viết tay:

ĐÓNG CỬA (trừ cậu).

Tonio đến lúc mười một giờ. Trước khi vào, cậu ta nhìn sang bên này đường rồi sang bên kia, như lúc sắp sang đường. Không có ai của CHỚP đến. Cậu ta cúi người chui qua cửa cuốn, ba lô ép sát vào ngực cho khỏi cọ vào, và cửa hàng nuốt chửng cậu ta mà không phát ra một tiếng động.

Bọn tớ đến lúc mười giờ rưỡi. Phòng khi. —J.

Tớ đã đọc tấm biển hai lần. Không chỗ nào ghi "và Julita", hay "và Guni". Nhưng cô Mara mở cửa cho bọn tớ mà chẳng nói gì, lông mày trái nhướn lên, và để bọn tớ vào.

Bọn tớ ngồi lên ghế đẩu với vẻ mặt của người chẳng chờ đợi gì. Cái vẻ mặt đó tớ làm dở hơn bất cứ ai.

Cô Mara đặt gói số 3 lên quầy và bỏ tấm vải ra.

—Gói hàng số ba. Cho Tonio bé. Là cháu à?

—Hồi trước ạ.

—Thế là được. Cháu có muốn nhận không?

Tonio nhìn cái hộp. Cái hộp không nói gì.

—Cháu chưa đồng ý đâu.

—Cháu cũng chưa nói không.

—Cháu nói là cháu chưa nói đồng ý.

Tớ đã nói "đồng ý" biết bao nhiêu lần chỉ để người ta cho tớ ở lại. Còn Tonio vẫn ngồi đó mà không nói. Tớ bám vào mép ghế đẩu.

—Ba câu —Julita thì thầm—. Và không câu nào là đồng ý. Tớ đã đếm.

Cô Mara không ép.

Tonio cầm cái hộp như cầm một cái xoong đang bỏng tay: bằng cả hai tay và chỉ muốn buông ra. Cậu ta cân thử. Xoay đi xoay lại. Đưa lên sát tai và lắc nhẹ một chút.

Leng keng.

Cậu ta vội buông ra và đứng nhìn hai bàn tay mình.

—Nếu cậu ấy mang nó về nhà thì sao? —Julita nói—. Nếu gói hàng ngủ ở nhà người nhận thì coi như đã giao rồi. Theo logic.

—Con dấu trả lại không tính theo logic —cô Mara nói—. Nó tính theo mực.

—Con dấu và tớ không nghĩ giống nhau —Julita lẩm bẩm, và đó là thứ gần giống nhất với việc đầu hàng mà tớ từng nghe bạn ấy nói.

Để mọi chuyện rõ ràng, tớ làm một cái bảng. Tên bảng là CÓ TÍNH LÀ ĐÃ GIAO KHÔNG?

- Nhìn nó: không.
- Cầm nó: không.
- Mang về nhà: không.
- Ký lên nhãn bằng mực không xóa được: có.

—Chuyến giao này là của các cháu —cô Mara nói với Julita và tớ—, như vụ sấm. Với ba điều kiện.

Cô đếm bằng ngón tay.

1. Các cháu không được mở hộp. Và nhãn phải dán nguyên.
2. Gói số 3 chỉ rời cửa hàng khi nào Tonio yêu cầu.
3. Người nhận ký nếu muốn. Nếu không ký, lúc bình minh gói hàng sẽ bay về, và ở đây không có chuyện gì xảy ra.

Julita giơ tay, như trong lớp.

—Nếu cậu ấy không bao giờ muốn thì sao?

—Thì không bao giờ.

"Không bao giờ" đâu phải thời hạn giao hàng. —J.

Tonio im lặng một lúc lâu. Julita bấm giờ: bốn phút. Với CHỚP, gần bằng nửa chuyến giao hàng. Trong bốn phút đó cậu ta nhìn

gói hàng, nhìn cửa ra vào và nhìn hai bàn tay mình. Điều cậu ta không nhìn là bọn tớ, và tớ biết ơn chuyện đó.

—Cháu mang nó đi —cuối cùng cậu ta nói—. Đóng kín. Để nghĩ. Tạm thời.

—Cháu yêu cầu à? —cô Mara hỏi.

—Cháu yêu cầu.

Tớ lập một phiếu xuất hàng, để không ai nói khác được:

- Hộp: đóng. Đúng.
- Nhãn: dán. Đúng.
- Yêu cầu: Tonio. Đúng.
- Chữ ký: chưa.

Bên ngoài là thứ nắng Chủ nhật sau giông, làm mọi thứ như vừa được lau sạch. Tonio bỏ gói số 3 vào giỏ xe đạp và, khi buông tay, nó kêu: leng keng.

Cậu ta đứng nhìn cái ghi đông, nơi gắn cái chuông xe của CHỚP, màu xám và tròn.

—Sao thế? —Julita hỏi.

—Không có gì.

Rồi cậu ta đi bộ, dắt xe bằng tay. Tonio hiếm khi đi bộ.

Cái "không có gì" đó là "có gì". Phải giúp cậu ấy. —J.

Từ cửa ra, tớ thấy hai chiếc xe của CHỚP đỗ ở góc phố, cùng những chiếc ba lô vàng: một bạn gái tết bím tóc dài tới eo và, bên cạnh, một bạn rất to.

—Tonio! Cậu chở gì trong giỏ thế? —bạn tết bím hét.

—Một chuyến giao.

—Cho ai?

—Cho một khách hàng.

Cậu ta không nói dối. Nhưng trước khi trả lời, cậu ta xoay cái hộp trong giỏ, thật chậm, để nhãn quay về phía mình.

Tớ hiểu câu “không ai của CHỚP”.

Đêm đó tớ để rèm phòng kéo lên. Nhà tớ ở đối diện cửa hàng: nếu gói số 3 quay về, tớ sẽ thấy. Tớ đặt hai cái ghế trước cửa sổ, một cái cho tớ và một cái nhỏ xíu cho cái đồng hồ báo thức. Ô cửa sổ nhỏ phía trên cửa ra vào của cửa hàng, cái mà cô Mara

vẫn để mở vì thế (ngày đầu tớ tưởng nó là hòm thư), là một hình chữ nhật đen và bất động.

—Guni hả? —mẹ tớ nói từ ngoài hành lang—. Con làm gì mà còn thức?

—Con canh một gói hàng.

—À. Thôi được. Nhưng canh khi đã mặc đồ ngủ.

Hai mươi phút đầu tớ nhìn ô cửa nhỏ; hai mươi phút sau nhìn cái đồng hồ; phần còn lại của đêm nhìn cuốn sổ, vì mỗi khi chờ đợi tớ cần có việc gì đó cho đôi tay. Thế là, trên bệ cửa sổ và dưới ánh đèn đường, tớ cải tiến cái ghế của Tonio. Bản 1 là cái tựa lưng của hôm thứ Bảy; bản 2 có tay vịn và một chỗ tròn để cốc. Tớ vẽ cả cái cốc, kèm cả khăn giấy.

Julita cũng muốn canh, nhưng cửa sổ nhà bạn ấy nhìn ra một cái sân, và từ một cái sân thì chỉ canh được quần áo phơi.

Lúc bình minh, nghe thấy nó trước khi thấy.

Leng keng, leng keng, leng keng.

Nó bay tới trên những mái nhà, không vội, kêu như xe kem khi chưa chọn được góc phố. Một ô cửa sổ sáng đèn, rồi một ô nữa, rồi một ô nữa: ba ô, như có ai đang điểm danh. Một con chó sủa, con chó nhà số 4, con chó chuyên sủa tất cả những gì biết bay, dù là gói hàng hay bồ câu. Và rồi tớ thấy nó: một cục vuông nhỏ với nền trời hồng phía sau, băng qua phố tớ ngang tầm cửa sổ phòng tớ, lách vào qua ô cửa nhỏ phía trên cửa ra vào và, khi đã vào trong, tớ nghe nó đáp xuống ngăn kệ của mình với một tiếng

leng keng cuối cùng, ngắn hơn, như khi ai đó đặt chìa khóa lên bàn.

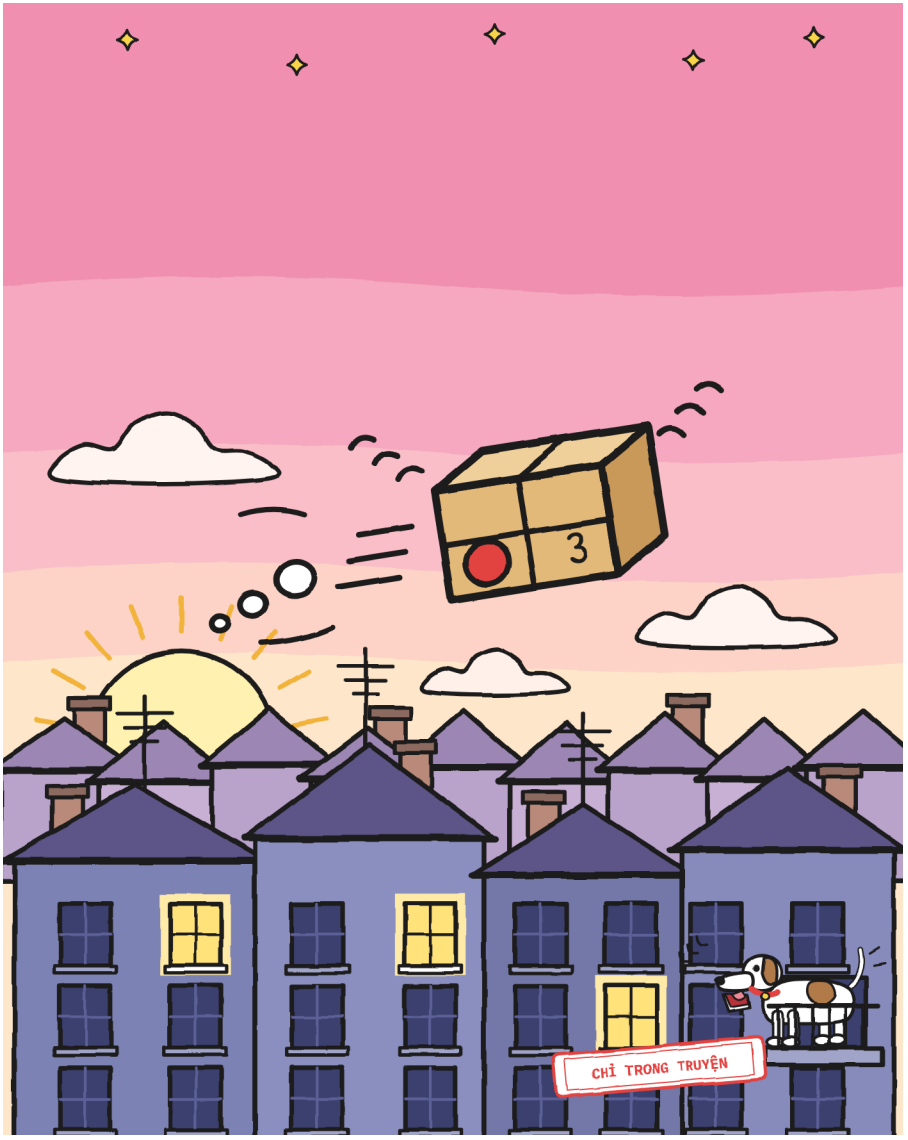

—Là cái đó à? —mẹ tớ hỏi từ hành lang, bằng giọng của người chưa ngủ hẳn.

—Là cái đó.

—Thế thì giờ đi ăn sáng.

Tớ đứng thêm một lúc cạnh cửa sổ. Khi mẹ gọi lần nữa, tớ đi ăn sáng.

Tan học, bọn tớ đến cửa hàng. Gói số 3 nằm trên ngăn kệ của nó và có thêm một con dấu, màu đỏ, mực còn ướt, không do ai đóng: mười ba.

Tớ nói tớ thấy tội khi lại thấy nó trên ngăn kệ.

—Đây không phải hình phạt —cô Mara nói—. Đây là quy tắc. Chưa ai ký: nó quay về.

Mười ba con dấu. Cứ thế này thì sẽ chẳng còn thấy cái hộp. —J.

Tonio đến lúc năm giờ hai mươi, sau chuyến giao của cậu ta. Cậu ta không hỏi nó đã quay về chưa: cậu ta đã nghe nó bay qua trên nhà mình. Cậu ta ngồi vào cái thùng, vẫn cách cái kệ hai gang tay, và nhìn gói hàng mà không nhìn, theo cái cách người ta nhìn một người mà mình biết là đang nhìn mình.

Chuyện này tớ không thấy. Cậu ta kể cho tớ:

—Tớ để nó trên thảm chùi chân. Cả đêm.

ĐIỀU TONIO KỂ CHO TỚ

—Sao không mang vào nhà? —Julita hỏi.

—Ở nhà đã có đủ người gọi tớ như thế rồi.

Cậu ta nói mà không giận, bằng giọng đều đều cậu ta dùng khi đọc địa chỉ. Julita không hỏi "đủ" là bao nhiêu người. Cái chân bạn ấy gõ tạch, đúng một lần.

—Chỉ cần một chữ ký là mọi chuyện ổn —Julita nói khi Tonio đi rồi—. Chỉ một. Mất hai giây. Tớ đã bấm giờ bằng chữ ký của tớ.

Đúng thế thật. Bạn ấy ký ba lần trên một tờ giấy rời, bằng chữ J quen thuộc: hai giây, hai giây và, lần chữ bị lệch, hai giây rưỡi.

Tớ mở sổ ra và viết bằng bút bi, ấn thật mạnh, để màu xanh lá không che được:

CẬU ẤY KHÔNG NHỜ BỌN TỚ GIẢI QUYẾT CHUYỆN NÀY.

Tớ ấn mạnh đến mức câu đó hằn cả sang trang bên cạnh, nổi lên thành vết. Julita rút bút dạ xanh lá ra. Bạn ấy thử bằng những đường gạch, những vòng xoáy, một dấu chéo, một đám mây gợn sóng. Màu xanh lá không xóa được, nhưng câu đó thì bạn ấy không che nổi: nó vẫn nằm bên dưới, nguyên vẹn, với những chữ hoa của nó, lún sâu vào giấy.

Tớ đọc rồi. Tớ không đồng ý. Tạm thời. —J.

Tớ nhìn bạn ấy.

Tớ có ý khác. Đừng nhìn tớ như thế. —J.

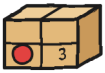

CHƯƠNG 3

Xin chữ ký

Thứ Ba, lúc tan học, có một cái bàn ngoài vỉa hè, trước cửa hàng. Bàn thì không tự đi ra phố, vậy mà cái này lại còn mặc đồ: khăn trải bàn màu vàng dài chạm đất, tấm biển bằng chữ của Julita và, ở giữa, một cục gì đó được phủ kín, vuông vức và rất yên lặng, thuộc loại trông như đang đợi ai đó hỏi mình một câu.

Tấm biển viết, bằng màu xanh lá, CHỮ KÝ NGƯỜI GIAO HÀNG. Bên dưới, HÔM NAY. Và bên dưới nữa, nhỏ hơn: Nhanh nhất khu phố.

Sau cái bàn là Julita, đứng thẳng, hai tay chắp sau lưng, với vẻ mặt nghiêm túc của người bán vé. Sau tủ kính, cô Mara đang nghe điện thoại. Đúng hơn là đang nghe: cô gật đầu, mắt nhìn lên trần, nơi cô nhìn mỗi khi một cuộc gọi kéo dài.

Tớ hất cằm chỉ vào cục đồ.

—Đây là cái giá đỡ —Julita nói, trước khi tớ kịp hỏi—. Để ký cho thoải mái hơn. Tớ đang làm một bộ sưu tập chữ ký.

Một cái giá đỡ, theo tớ biết, dùng để đặt bản nhạc khi chơi vi-ô-lông. Để ký thì không. Nhưng bạn ấy nói chắc chắn đến mức trong mười giây tớ nghi ngờ cả những gì mình biết về vi-ô-lông.

—Sưu tầm chữ ký từ bao giờ thế?

—Từ hôm qua.

Hôm qua bạn ấy nói bạn ấy có ý khác. Ý đó có khăn trải bàn.

Phía trên cái giá đỡ có một tờ giấy kẻ dòng và, dưới cùng, một ô vuông. Hay đúng hơn là thế: đó là một ô cửa sổ nhỏ cắt bằng kéo. Tớ cúi xuống. Khăn trải bàn có một ô giống hệt, ngay bên dưới.

Tớ vén một góc lên. Cái giá đỡ là gói số 3, nằm ngang, nhãn hướng lên: CHO TONIO BÉ, mười ba con dấu TRẢ LẠI và, ngay dưới cái lỗ của khăn trải bàn, một mảnh giấy trắng, đúng cỡ của một chữ ký.

Tớ chỉ hiểu hẳn khi vẽ nó ra, vì tớ hiểu mọi chuyện theo cách đó.

—Bằng bút của tớ —Julita thì thầm, hớn hở—. Mực không xóa được. Ngày mai nó không quay về nữa, và cậu ấy sẽ không biết gì cho tới khi bọn mình cho cậu ấy xem. Bất ngờ chưa!

Bạn ấy có vẻ mặt của người sắp tặng quà và đã chọn rất kỹ. Đầu ngón tay còn xanh lè vì bút dạ.

Tớ nhớ lại các điều kiện của cô Mara. Điều kiện thứ hai thì tớ thuộc lòng.

CÁCH HOẠT ĐỘNG

1. Tờ giấy, có ô cửa sổ nhỏ.

2. Khăn trải bàn, có cái lỗ.

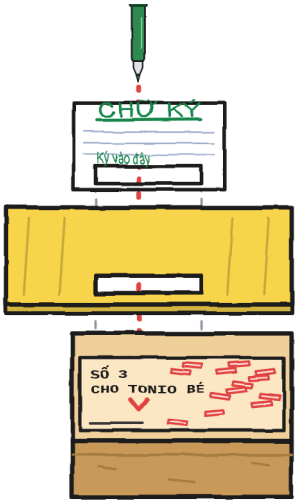

3. Nhãn của gói số 3, ở chỗ còn để trống.
4. Ai ký vào ô cửa sổ nhỏ... là ký lên nhãn.

—Tonio đâu có yêu cầu mang nó ra khỏi cửa hàng —tớ nói—. Điều kiện hai.

—Cậu ấy sẽ biết ơn.

—Còn cô Mara?

—Cô đang nghe điện thoại. Tớ nói đó là một cái bàn xin chữ ký. Mà đúng thế.

—Còn cái giá đỡ?

—Cô không hỏi tớ cái đó.

Tớ nhắc bạn ấy chuyện bà Flora và hạt giống thứ tám: Julita đã không để bà Flora ký sớm.

—Không giống nhau. Lần đó là một chuyến giao dang dở. Lần này là đi tắt.

—Thế cậu làm đi —tớ nói—. Tớ không làm.

Tớ ngồi xuống bậc thềm của cửa hàng, quay lưng lại cái bàn và khoanh tay.

Cậu ấy ngồi trên bậc thềm. Rất trang nghiêm. Chẳng giúp gì cả. —J.

CHỚP đi qua phố bọn tớ lúc năm giờ mười. Nghe thấy họ trước khi thấy, đó là chuyện của những cái chuông. Ba người, nối đuôi nhau: Zoe ở đầu, chỗ bạn ấy lúc nào cũng ở; Bruno, to lớn, đạp xe như người đang chở một cái tủ; và Tonio ở cuối, hơi tách ra, như thể hàng có ba chiếc xe nhưng xe của cậu ta không cùng hàng.

Sau đó tớ vẽ họ đúng như lúc họ đến, từng người một.

Zoe, "Tên Lửa", là bạn tết bím tóc dài tới eo, người hôm Chủ nhật đã hỏi Tonio chở gì trong giỏ. Bạn ấy nhanh nhất và là người đặt biệt danh. Bruno mang một miếng vá lốp và một cái bơm hơi gắn trên khung xe, phòng khi.

Zoe thấy tấm biển và phanh lại.

—Chữ ký? Của bọn mình? —bạn ấy nói và xuống xe đạp.

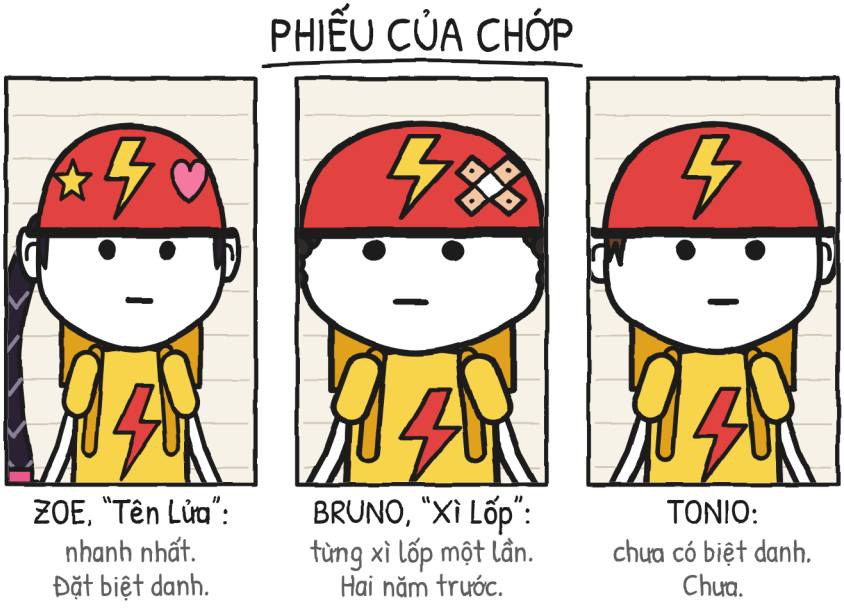

Chưa từng có ai xin họ chữ ký. Vì thế mới có tác dụng. —J.

Zoe ký đầu tiên, vẽ một ngôi sao trong chữ o. Bruno viết "Bruno", chậm rãi, lưỡi kẹp giữa hai hàm răng và từng chữ cái tròn xoe. Zoe giật cây bút bi, gạch một nét lên tên đó và viết bên cạnh "Xì Lốp".

—Ở CHỚP biệt danh không bỏ được đâu —Bruno giải thích với tớ, không giận chút nào—. Tớ từng xì lốp một lần.

Là hai năm trước. Một lần xì hơi cho một cái bánh xe mà mang cái tên đó suốt hai năm thì hơi nhiều.

Tonio chưa xuống xe. Cậu ta nhìn cái bàn y như đã nhìn gói số 3 hôm Chủ nhật: từ xa, hai tay nắm ghi đông.

—Đến lượt cậu, Tonio —Julita nói—. Ở dưới này, trong ô vuông. Đó là chỗ danh dự.

Và bạn ấy đưa cây bút dạ xanh lá của mình.

Chưa từng có ai xin chữ ký Tonio. Cậu ta xuống xe và đứng thẳng.

Tớ đã quay đầu đi. Tớ thấy hết từ bậc thềm, miệng ngậm đầy "không phải việc của mình".

Tớ đứng dậy. Tớ thậm chí không quyết định: cơ thể tớ làm điều đó, y như cái nấc, chẳng hỏi ý tớ.

—Tonio, khoan đã...

Muộn rồi. Tonio kéo cái giá đỡ lại gần một cái để ký và, dưới khăn trải bàn, có gì đó đã lên tiếng trước tớ.

LENG KENG!

Trong một giây, mọi thứ đứng yên: tờ giấy, bàn tay Tonio với cây bút dạ cách ô cửa sổ nhỏ đúng một ngón tay, bốn khuôn mặt cúi trên cục đồ. Tớ vẫn chưa tới được cái bàn.

Tonio vén khăn trải bàn lên bằng hai ngón tay, ở một góc.

CHỮ KÝ
Zoe
Bruno Xì Lốp
LENG KENG!

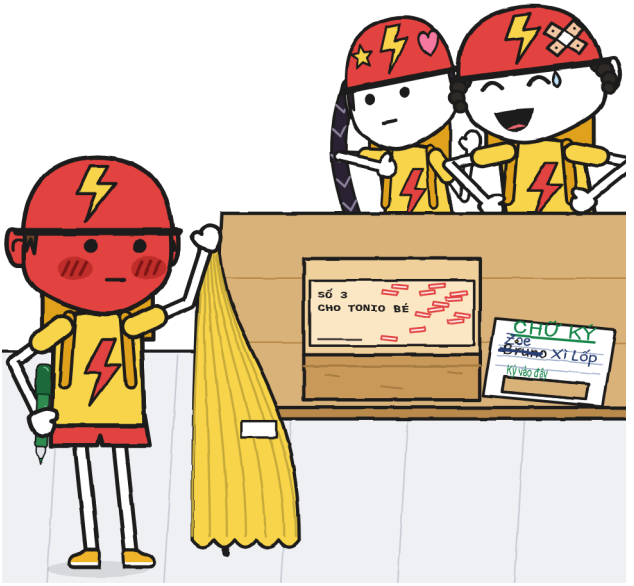

—“Cho To-ni-o bé” —Zoe đọc, thong thả, như đọc tên một giải thưởng.

—Tonio bé á? —Bruno nói và cười.

Zoe không cười. Zoe đang nghĩ.

Julita cúi nhìn xuống ô cửa sổ nhỏ.

Tonio không hét. Cậu ta đậy nắp bút dạ, thật chậm, cho tới khi nghe tiếng tách, rồi đặt nó lên tờ giấy. Chưa ký.

—CHỚP không ký vào bẫy.

Rồi cậu ta nắm ghi đông và đi bộ ra khỏi đó, với tiếng tích tắc như đồng hồ mà chiếc xe đạp phát ra khi không ai đạp. Không ai đi theo. Tớ cũng không.

Cậu ta đỏ màu mũ bảo hiểm, tới tận gáy. Nhưng đó không phải cái đỏ của sự ngượng. Là một cái đỏ khác.

Đỏ kế không có số cho cái đỏ đó. —J.

Cô Mara bước ra với tấm vải tím. Cô dừng ở cửa, nhìn qua vai chỗ trống trên kệ, nhìn cái bàn và nhìn Julita. Cô không hỏi ai đã làm.

Cô phủ vải lên gói số 3 và ẵm nó lên.

—Gói hàng này chưa được giao —cô nói với Zoe và Bruno—. Và trên nhãn ghi gì là chuyện của Tonio.

Bruno đã thôi cười. Zoe nhìn lại một lần, về phía cục đồ giờ đã tím ngắt. Họ leo lên xe và đi mà không bấm chuông. Theo tớ nhớ, đó là lần đầu tiên.

Tớ giúp Julita dọn: khăn trải bàn, tấm biển, tờ giấy có hai chữ ký và một cái lỗ. Cây bút dạ bạn ấy tự cất, không mở nắp. Tớ không nói "tớ đã bảo rồi". Tớ cũng không nói "không sao đâu", vì có sao.

Hai đứa gấp khăn trải bàn, mỗi người một đầu. Chầm chậm đưa các góc lại gần nhau. Cái lỗ nằm ở giữa.

—Cậu có làm gì đâu —bạn ấy nói.

Bạn ấy nói vậy để gạt tớ ra ngoài. Đó là một món quà, và trong suốt một nếp gấp tớ suýt nhận lấy: tớ đâu có cắt gì, cũng không lấy gì xuống khỏi ngăn kệ nào. Tớ vuốt phẳng một nếp nhăn

không có thật. Chỉnh đầu khăn của mình cho khớp với đầu khăn của bạn ấy. Đếm những viên gạch vỉa hè từ bậc thềm tới chỗ cái bàn từng đứng.

Không tới mười hai viên. Tớ đã có chúng trước mắt suốt buổi chiều.

—Tớ báo muộn —tớ nói, nhìn cái khăn—. Đáng lẽ tớ có thể nói sớm hơn. Hoặc gọi cô Mara.

Julita không trả lời. Bạn ấy lấy cái khăn khỏi tay tớ, gấp thêm một lần nhiều hơn mức cần và đưa lại cho tớ.

Rồi bạn ấy vào và kể cho cô Mara, một mình, không bỏ sót điều gì. Tớ ở lại cửa, ôm cái khăn trong tay. Từ đó nghe được hết: ô cửa sổ nhỏ, khăn trải bàn, ngăn kệ, cái điện thoại. Cô Mara nghe đến hết.

—Còn với Tonio —cô Mara nói khi bạn ấy kể xong— thì cháu tự kể.

Thứ Tư, Tonio đi qua lúc năm giờ mười và không dừng. Cậu ta đi nhanh, mắt nhìn thẳng, với thứ tốc độ là một cách khác để không có mặt ở đó. Lúc năm giờ hai mươi cậu ta lại đi qua: tớ nghe cậu ta tới, nghe cậu ta không phanh, nghe cậu ta đi. Với người giao hàng trong mười phút hoặc miễn phí, đi qua cùng một con phố ba lần mà không dừng lại là một cách rất lạ để không vào một cửa hàng. Nó khá giống với việc gõ cửa.

Tớ ngồi trên cùng cái bậc thềm ấy.

Đến lần thứ ba, Julita đứng giữa vỉa hè với một tờ giấy. Bạn ấy đã để Tonio đi qua hai lần.

Bạn ấy cầm tờ giấy bằng hai tay, ngang tầm mặt, như tấm biển đón khách ở sân bay, và Tonio đọc nó từ trên xe, một chân chạm đất, không chạm vào tờ giấy. Ba câu và một từ: "Tớ đã lấy gói hàng của cậu", "Tớ định lừa cậu", "Tớ cho người khác xem nhãn của cậu". Và bên dưới, một mình và to hơn, "Xin lỗi". Tớ biết nguyên văn vì sau đó bạn ấy chép lại vào sổ của tớ. Không có một chữ "nhưng", không có "không cố ý", không có "để giúp". Tớ đã kiểm tra hai lần, vừa đọc vừa tìm.

Bạn ấy ký "—Julita". Julita ký mọi thứ bằng một chữ J. Lần này bạn ấy đã ghi đủ các chữ cái.

—Được rồi. Tớ đọc rồi —Tonio nói.

—Cậu tha lỗi cho tớ chứ?

Câu đó không có trên tờ giấy. Julita siết các ngón tay vào mép tờ giấy.

—Tớ nói là tớ đọc rồi.

Tonio đặt chân lên bàn đạp và đi. Lần này là đạp xe, không vội và không phanh. Julita đứng nhìn con phố, rồi cất tờ giấy vào túi quần yếm, không gấp.

Chiều đó, trong cửa hàng, cái thùng của Tonio để trống.

Tớ ký bằng tên đầy đủ. Tối thiểu phải thế. —J.

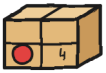

CHƯƠNG 4

Chiếc xe đạp nhỏ

Thứ Năm, Tonio bước vào cửa hàng mà không nhìn hai bên đường.

Hôm Chủ nhật, trước khi vào, cậu ta đã nhìn bên này rồi bên kia, như lúc sắp sang đường mà không tin mấy chiếc xe hơi. Lần này cậu ta đi thẳng vào, mũ bảo hiểm còn đội trên đầu. Đã không còn ai của CHỚP để mà trốn nữa: hai người cần biết đã biết từ hôm thứ Ba, cả khăn trải bàn nữa.

Bọn tớ không chờ cậu ta. Từ hôm thứ Ba, Julita và tớ nói chuyện ít và rất cẩn thận, như hai người cùng bưng một cái khay đầy cốc. Julita đã thôi lập kế hoạch thành tiếng, và đó là điều dễ thấy nhất: như khi cái tủ lạnh ngừng chạy và chỉ khi đó người ta mới nhận ra nó vẫn kêu từ nãy giờ.

Cậu ta kẹp một chiếc xe đạp dưới cánh tay.

Chiếc xe thật của cậu ta vẫn để bên ngoài, tựa vào tường. Chiếc này màu đỏ, nhỏ đến mức cậu ta cầm nó như cầm một ổ bánh mì dài, và trên ghi đông còn dính bụi của kho đồ cũ.

Không phải xe hiện giờ. Hay đúng hơn: chiếc xe ngày trước của cậu ta.

Cậu ta đi ngang qua cái thùng của mình mà không ngồi vào. Nó vẫn ở chỗ cô Mara đã đặt hôm thứ Bảy: úp ngược, cạnh mấy cái ghế đẩu, trống không. Julita bắt đầu đứng dậy khỏi ghế đẩu rồi lại ngồi xuống. Bạn ấy làm thế hai lần.

—Từ hôm Chủ nhật, trong đầu cháu lúc nào cũng có tiếng leng keng —Tonio nói, chỉ với cô Mara và không với ai khác—. Cháu nghĩ cháu biết nó là của cái gì. Cháu muốn xem mình nhớ có đúng không. Cháu muốn mở nó. Nhưng không phải ở đây. Chỗ nào không có cửa kính.

Cô Mara không hỏi vì sao. Cô lấy gói số 3 xuống khỏi ngăn kệ và đưa bọn tớ vào phòng sau.

Phòng sau có một bóng đèn trần không chụp, những kệ đựng dây thừng và giấy gói, những bao tải giao hàng chất dựa vào tường và một cái bàn nhỏ, nơi cô Mara đặt cái hộp xuống.

—Mở ra xem không phải là ký —cô nói, và nói khi đang nhìn Tonio, như người ta đưa ô cho ai: không phải vì trời mưa, mà phòng khi—. Không có chữ ký thì lúc bình minh nó quay về.

Tonio gật đầu.

Julita đứng lại ở cửa, mỗi chân một bên khung cửa.

—Tớ ở lại được không? —bạn ấy hỏi. Bạn ấy đã hỏi thật.

Tonio do dự. Tớ không biết bao lâu: bấm giờ là việc của Julita, và Julita đang bận.

—Nếu cậu không đụng vào gì.

—Không đụng vào cái hộp. Không nói chuyện đó.

Bạn ấy ngồi lên một cái bao tải ở góc.

Tonio bỏ mũ bảo hiểm ra và treo lên một cái đinh. Không có mũ, thấy mái tóc nâu bị ép dẹt và đôi tai không còn đỏ như hôm thứ Ba nữa. Rồi cậu ta cởi sợi dây, thứ dây dùng để gói hàng và đã ngả sang màu của giấy. Bên trong là giấy báo, cũ đến mức tự rách ra. Tonio mở từng lớp bằng đầu ngón tay. Và giữa đám giấy...

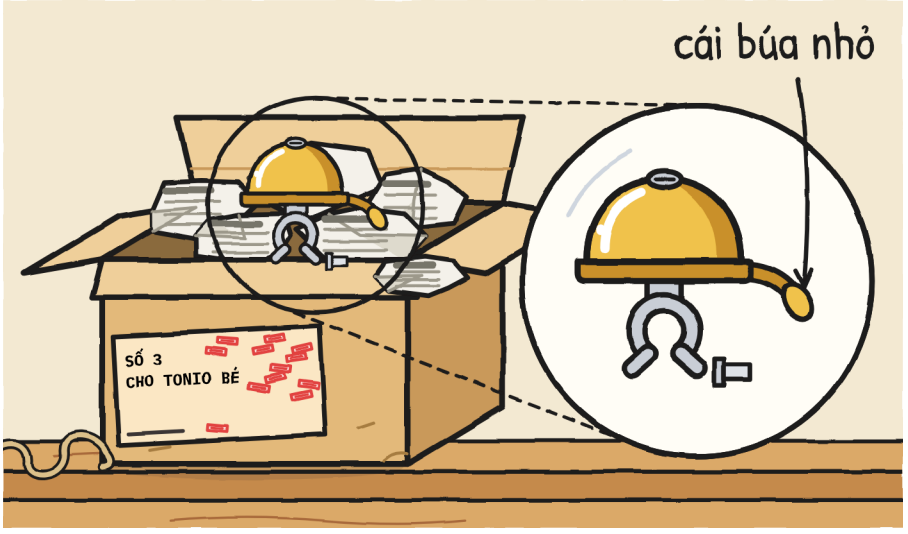

Một cái chuông xe đạp. Nhỏ, màu vàng kim, có một cái búa nhỏ gắn vào lò xo: chỉ cần lắc một cái là nó kêu.

Số 1 cắn. Số 2 chạy. Số 3 chỉ biết kêu.

Không rồng, không chân. Một cái chuông nhỏ. Tớ thích. —J.

Dưới lớp giấy có một tờ nhắn gấp làm tư. Tonio mở nó ra trên bàn. Chữ viết chen chúc, nghiêng ngả, như viết trên một chiếc xe buýt đang chạy. Có một vết mực nhòe ở một góc:

"Tonio bé: đã nói là nó sẽ lại kêu. Giờ nó kêu rồi. Xin lỗi vì đã chậm. —R."

Và, bên dưới:

"T.B.: Có lẽ đã lớn rồi. Cái chuông thì không."

Tonio đọc hai lần.

—Chữ xấu thật —cậu ta nói.

Rồi không nói gì thêm một lúc lâu.

R. giữ lời nhưng muộn. Bà Flora nói thế. Bà không nói MUỘN BAO LÂU. —J.

Rồi Tonio dịch cái hộp sang bên và đặt chiếc xe đạp nhỏ lên trên bàn.

Tớ vẽ chiếc xe, kèm các mũi tên.

Bánh to; dấu ở bánh sau, chỗ từng có bánh phụ; và trên ghi đông, cái kẹp trống, với con ốc của nó.

—Là của tớ —Tonio nói—. Nó có cái chuông nhỏ này. Một hôm nó không kêu nữa: cạch. Có người bảo tớ: "Đưa đây, Tonio bé, sẽ sửa rồi trả lại".

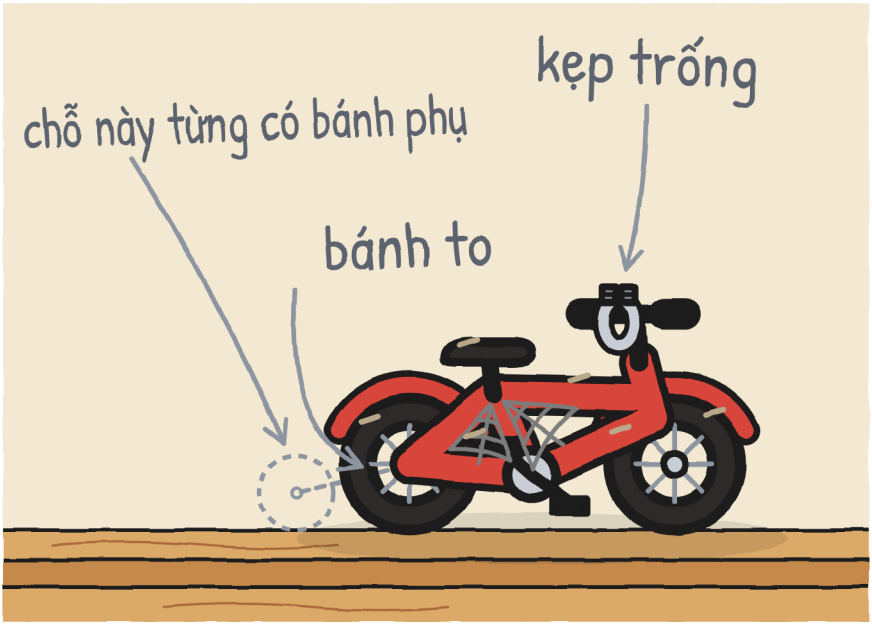

—Ai vậy? —Julita lỡ miệng, rồi bịt miệng bằng cả hai tay.

—Mặt thì tớ không nhớ. Tớ nhớ cái chuông. Và nhớ là mình đã chờ rất lâu.

Julita vẫn để hai tay trên miệng.

—Ở nhà tớ vẫn được gọi là Tonio bé —Tonio nói—. Ở CHỢP thì không. Ở CHỢP tớ là Tonio: chính tớ viết vào phiếu ngày đầu tiên.

Tớ hình dung cậu ta cầm cây bút bi của CHỢP, viết TONIO vào ô tên mà không ai bảo gì: cái tên duy nhất trong khu phố không do người khác đặt cho.

—Tonio bé có gì không tốt? —tớ hỏi. Tớ hỏi thật, không có ý gì cả. Với những câu hỏi, tớ như với cái nấc: nó tự bật ra.

—Không có gì. Cho đến khi Zoe nói. Ở CHỚP biệt danh không bỏ được. Nhìn Bruno thì biết.

—Từ hôm thứ Ba, Bruno gọi tớ là Tonio bé sáu lần rồi —cậu ta nói thêm—. Tớ đã đếm hết.

Julita thu nhỏ người lại trong góc.

Không ai biết nói tiếp thế nào. Rồi Julita hỏi:

—Cậu còn ngồi vừa không?

Bạn ấy không nhịn được.

Cô Mara đặt chiếc xe từ bàn xuống sàn, cẩn thận như khi bế ai xuống khỏi một cái ghế đẩu cao. Tonio nhìn chiếc xe. Nhìn cô Mara. Ngồi lên.

Vừa. Gần như vậy. Đầu gối cậu ta gần chạm tai và hai khuỷu tay thò ra hai bên.

Cô Mara phát ra một tiếng mà ở người khác sẽ là một tiếng cười. Và Tonio cũng cười. Tớ chưa thấy cậu ta cười từ hôm thứ Bảy. Hôm thứ Ba Bruno đã cười; lần này là cậu ta cười. Nghe không giống.

Đỏ kế: 0. Tớ ghi vào vì cái đó cũng tính. —J.

Tớ nảy ra một ý, và phải quyết định xem nói ra là giúp hay là đẩy. Với Tonio, ngồi như thế, co lại trên một chiếc xe đã không

còn vừa cỡ, sự khác nhau ấy với tớ chỉ bằng một sợi tóc. Tớ nói như một thông tin, không phải một lời khuyên.

—Xe hiện giờ của cậu đã có chuông rồi —tớ nói—. Chuông của CHỚP. Cậu không cần gắn cái này vào. Cậu có thể cất nó. Hoặc để nó quay về.

—Tớ biết —Tonio nói.

Nhưng cậu ta nhìn tớ như chưa từng có ai nói với cậu ta điều đó.

Ở góc của mình, Julita ngẩng đầu lên khi nghe tớ nói. Bạn ấy không nói gì. Tớ thấy rõ là bạn ấy giữ lại điều đó.

Bạn ấy im lặng nghe suốt mười một phút, cất bút dạ đi và nhét hai tay vào túi quần yếm. Chuyện mười một phút thì tớ biết vì sau đó chính bạn ấy ghi vào sổ của tớ.

Mười một phút. Lưỡi tớ ngủ quên mất. —J.

—Tớ muốn tự thử một mình —Tonio nói.

Cả ba bọn tớ đi ra. Tonio đóng cửa phòng sau lại.

Julita đi sang đầu bên kia cửa hàng để khỏi nghe. Còn tớ, để khỏi nghe, thì vẽ: ghế của Tonio giờ đã có mái vải. Vẫn nghe thấy như thường. Cô Mara sắp xếp mấy sợi dây vốn đã được sắp xếp rồi.

Leng keng.

Vẫn tiếng leng keng của hôm thứ Bảy. Rồi một tiếng nữa. Rồi không còn tiếng nào, một lúc rất lâu. Không ai trong ba bọn tớ nhìn ra cửa.

Lúc đi ra, cậu ta cầm cái chuông nhỏ trong một tay, cái hộp dưới nách. Chiếc xe đạp nhỏ ở lại phòng sau, dựa vào mấy bao tải, với cái kẹp trống của nó.

—Cháu mang nó đến mai. Chưa ký.

—Thế thì lúc bình minh nó quay về —cô Mara nói.

—Cứ để nó quay về. Cháu muốn biết có nó một đêm là thế nào.

—Nếu cậu ấy để cái chuông nhỏ ra ngoài hộp thì sao ạ? —tớ hỏi.

—Cô chưa thử bao giờ —cô Mara nói—. Và cô sẽ không thử lúc bảy giờ sáng.

Tonio cất hết vào trong: cái chuông nhỏ và tờ nhắn.

Thứ Sáu, lúc bình minh, phố tớ lại kêu lên: leng keng, leng keng, leng keng, trên những mái nhà, không vội. Ba ô cửa sổ ấy lại sáng đèn. Con chó ấy lại sủa. Lần quay về thứ 14.

Chuyện trước đó tớ không thấy. Chiều hôm ấy Tonio kể cho tớ, từ trong cái thùng, mắt nhìn xuống sàn:

—Lần này nó không ngủ ngoài thảm chùi chân. Nó ngủ trên bàn đầu giường của tớ. Lúc bình minh nó bắt đầu đập vào kính, và tớ mở cửa sổ cho nó.

—Thế cảm giác thế nào? —tớ hỏi—. Có nó một đêm.

Tonio do dự.

—Dài —cậu ta nói.

Cậu ấy mở cửa sổ cho một gói hàng. Lịch sự quá. —J.

Chiều đó tớ vẽ hai chiếc xe đạp của Tonio, cái này cạnh cái kia. Trên chiếc xe bây giờ tớ thêm cái chuông nhỏ, trông rất đẹp. Bên dưới tớ viết "trước" và "bây giờ".

Julita dán một mẩu giấy lên trên, đúng ngay chỗ ghi đông, che mất cái chuông nhỏ tớ vừa vẽ:

Cậu ấy chưa gắn nó. —J.

Tớ thử lấy móng tay bóc nó ra, từ một góc.

Bạn ấy nói đúng. Tớ hơi bực.

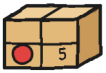

CHƯƠNG 5

Riêng tư

Chiều thứ Sáu, gói số 3 nằm trên ngăn kệ của nó, có mười bốn con dấu.

Tonio, trong thùng của cậu ta, nhìn nó từ xa.

Julita đã hai ngày chuẩn bị một thứ gì đó. Tớ biết vì đã hai ngày bạn ấy không kể cho tớ là thứ gì.

Tớ đoán trước điều tồi tệ nhất. Lần trước Julita chuẩn bị một thứ trong bí mật, cái bí mật ấy có khăn trải bàn.

Lần này, điều đầu tiên tớ kiểm tra là không có khăn trải bàn. Không bàn, không giá đỡ, không ô cửa sổ nhỏ cắt bằng kéo: chỉ một tờ giấy vở, có kẻ dòng. Julita đặt nó lên đầu gối Tonio mà không nói một lời và lùi về phía tường, hai tay chắp sau lưng, nhiều hơn cần thiết hai bước. Tớ đã đếm.

Đó là một tờ giấy có hai lựa chọn.

Tonio đọc hai lần; lần thứ hai, chỉ đọc B. Còn tớ, đã ghé qua vai cậu ta kín đáo như một cái kính tiềm vọng, đọc ba lần, để tìm cái bẫy.

Tonio ngẩng mắt lên và nhìn cô Mara.

—Nếu cháu ký, ai sẽ biết ạ?

Cậu ta nói với đôi tai ở mức 1.

—Cô. Và cuốn sổ đăng ký của cô, không bao giờ rời khỏi ngăn kéo này.

Cô Mara mở ngăn kéo ở quầy vừa đủ cho thấy: một cuốn sổ dày, buộc bằng sợi dây chun. Cô đóng ngăn kéo bằng hông.

—Còn CHỚP?

—Cô sẽ không kể cho CHỚP. Sổ đăng ký không phải là tấm áp phích.

Julita há miệng ra rồi lại ngậm lại. Sau lưng cô Mara, trên tường, tấm biển xanh lá vẫn ghi CÒN 18.

Áp phích chỉ có số. Tên thì ở trong ngăn kéo. —J.

Tonio đứng dậy khỏi cái thùng. Cái thùng phát ra một tiếng rỗng, tiếng của một cái thùng không còn ai.

—B.

Julita không nhảy cẫng lên. Tớ thấy bạn ấy không nhảy.

Bạn ấy siết nắm tay đến khi các khớp ngón trắng bệch.

—Trong phòng sau —Tonio nói tiếp—. Và tớ muốn hai cậu có mặt.

—Cả tớ nữa à? —Julita hỏi.

—Cậu là người mong tớ ký nhất. Tớ muốn cậu ở ngay trước mặt hơn.

Tớ được giao việc lấy gói số 3 xuống khỏi ngăn kệ. Tớ leo lên cái ghế đẩu xanh và hạ nó xuống bằng hai tay, không dám thở, như người bưng bát súp đầy tới miệng. Vậy mà nó vẫn kêu: một tiếng leng keng nhỏ, loại xã giao, nghĩa là "xin phép".

Bọn tớ lại vào phòng sau. Tonio bỏ mũ bảo hiểm ra và đặt lên một cái bao tải, quai mũ buông lủng lẳng.

Tớ đặt gói số 3 lên bàn. Tonio nhấc nắp và lại lấy cái chuông nhỏ và tờ nhắn ra. Cậu ta để chúng dưới bóng đèn: cái chuông,

màu vàng kim, nằm nghiêng, cái búa nhỏ đứng yên trên lò xo; tờ nhắn, được mở ra và miết phẳng bằng cạnh bàn tay, với nét chữ xấu của R., dưới ánh đèn đó trông như một bức vẽ.

Cậu ta nhìn chúng thật chậm, như người đếm tiền thối.

—Trước khi ký, tớ xem mình ký cái gì —cậu ta nói, không nhìn ai.

Julita đỏ lên đúng màu cái áo của bạn ấy.

Julita đưa cây bút dạ xanh lá của mình cho cậu ta, đã đậy nắp. Bạn ấy đưa từ phía đuôi, đầu bút hướng về phía mình, như cách người ta đưa kéo. Rồi bạn ấy đi tới góc phòng và ngồi lên một cái bao tải, rất thẳng, cằm hếch lên và hai khuỷu tay trông thật lạ.

—Cậu làm gì vậy? —tớ hỏi.

—Tớ ngồi lên tay mình. Để không giúp.

Đúng là theo nghĩa đen. Bạn ấy đã nhét hai tay xuống dưới đùi, mỗi bên một bàn, và ép chặt vào cái bao tải. Môi bạn ấy mấp máy; tớ nghĩ là đang đếm voi.

Tớ đã tập trên giường cách báo kịp lúc, phòng khi cần. Chiều đó tớ không phải nói gì.

Tớ gấp sổ lại và kẹp dưới cánh tay.

Rồi cậu ấy ghi lại hết. —J.

Tonio mở nắp bút dạ và ký.

Cậu ta không do dự, nhưng mất một lúc. Chữ T, to. Chữ o. Chữ n. Chữ i, với cái chấm cậu ta đặt thật chậm. Chữ o. Năm chữ cái rõ ràng và thẳng.

Ở một góc hiện ra một con dấu không do ai đóng: ĐÃ GIAO.

Trên nhãn ghi “Tonio bé”. Ở chỗ chữ ký, “Tonio”.

—Như thế được không ạ? —cậu ta hỏi cô Mara—. Không phải cùng một cái tên.

Cô Mara đọc cái nhãn từ trên xuống dưới, không chạm vào.

—Ai nhận thì ký —cô nói—. Và cháu đã nhận nó.

Bọn tớ trở lại cửa hàng. Tonio cầm cái chuông nhỏ trong một tay và đã đội lại mũ bảo hiểm. Tớ vẫn giữ cuốn sổ đóng. Cô Mara tắt bóng đèn và đi ra cuối cùng.

Cô mở ngăn kéo, lấy cuốn sổ buộc dây chun ra và ghi lại việc giao hàng: một ngày tháng, một con số và năm chữ cái.

Julita đã cầm cái ghế đẩu xanh trên tay, cái ghế quen thuộc, cái bạn ấy dùng để với tới tấm biển, và đã đi về phía tường. Bạn ấy khựng lại. Đặt nó xuống sàn, bốn chân chạm đất, không một tiếng động.

—Tớ đổi tấm biển được không? —bạn ấy hỏi.

Bạn ấy hỏi Tonio, không phải cô Mara.

Tonio nhìn tấm biển. Cậu ta do dự, như khi người ta kiểm tra lại một địa chỉ.

—Chỉ có một con số thôi.

—Chỉ thế.

—Được.

Julita leo lên ghế đẩu, gạch số 18 bằng một nét và viết bên cạnh một số 17 thật to, bằng màu xanh lá không xóa được.

Tớ đã hỏi trước. Xin ghi nhận. —J.

Tonio ra vỉa hè, dựng xe vào tường và lấy cái tua vít từ ba lô.

—Cậu định gắn nó à? —tớ hỏi.

—Ừ.

—Còn chuông xe của CHỚP?

—Cái đó là của CHỚP. Cái này là của tớ. —Rồi cậu ta nói thêm, không ngẩng lên—: Cậu giữ xe giúp tớ nhé?

Cậu ta tự gắn. Tớ chỉ giữ xe, và vì cậu ta nhờ. Cái kẹp khép quanh ghi đông, cạnh cái chuông xám của CHỚP. Tonio vặn con ốc tới chỗ cậu ta thấy là đủ. Cô Mara nhìn từ cửa, khoanh tay, mà ở cô thì đó là một cách vỗ tay.

Rồi cậu ta gõ một ngón tay vào cái búa nhỏ.

Leng keng.

Năm giờ mười, CHỚP đi qua. Họ đi nối đuôi dọc phố: Zoe ở đầu, bím tóc bay trong gió; Bruno phía sau, với cái bơm hơi trên khung xe; và ở cuối là một khoảng trống đúng cỡ Tonio. Bruno phanh lại.

—Cái gì kêu thế?

—Một cái chuông nhỏ.

—Ở đâu ra thế?

—Là của tớ.

—Hồi cậu còn là Tonio bé à?

Tớ nhìn mặt Tonio. Chẳng có gì. Cả tai cũng không.

—Hồi người ta gọi tớ thế. Giờ tớ tên là Tonio. Còn cậu tên gì?

—Xì... —Bruno ngắt lời mình—. Bruno.

—Thế là được, Bruno.

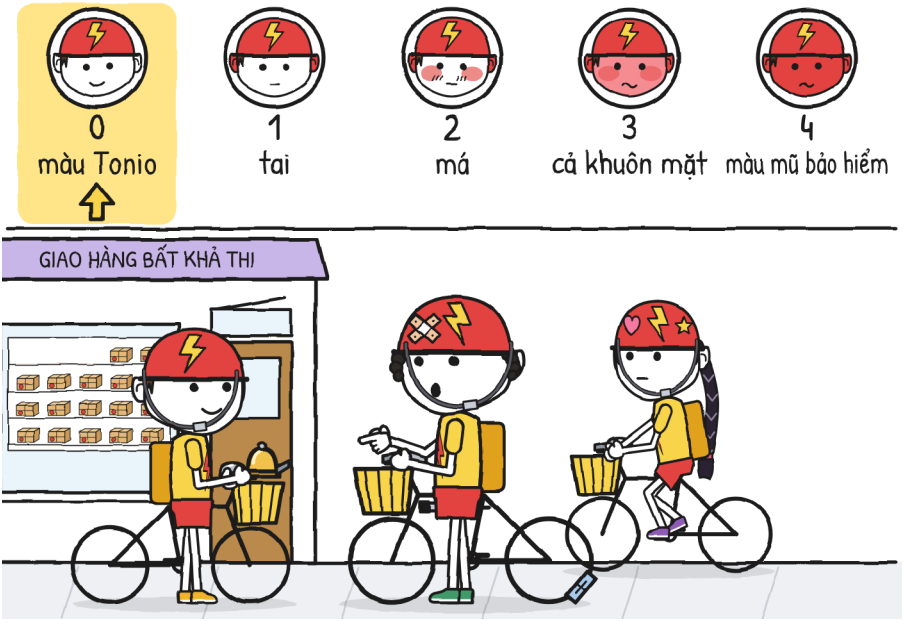

Bruno ngẩng đầu lên như người nghe thấy tên mình qua loa phát thanh. Ở CHỚP, đã hai năm chẳng ai gọi cậu ấy là Bruno.

Zoe há miệng.

Hôm thứ Ba bạn ấy đã gạch "Bruno" và viết "Xì Lốp".

Tonio gõ vào cái búa nhỏ. Một lần, không nhìn ai.

Leng keng.

Zoe ngậm miệng lại. Bạn ấy nghĩ một lúc. Lâu bằng một cột đèn giao thông chuyển sang màu vàng.

—Nghe hay đấy —bạn ấy nói—. Bọn mình muộn rồi, Tonio.

Cậu ấy nói "Tonio". Không thêm gì. —J.

Họ đi nối đuôi nhau, Zoe, Bruno và, người cuối cùng, Tonio, ngón cái lúc nào cũng gần cái búa nhỏ.

Đêm đó tớ lại để rèm kéo lên.

Tớ cũng để hai cái ghế canh trước cửa sổ, cái của tớ và cái nhỏ xíu của đồng hồ báo thức, theo thông lệ, rồi chui vào giường với cái đồng hồ kẹp dưới cánh tay. Đêm đó tớ canh bằng cách nằm.

—Lại canh nữa à? —mẹ tớ hỏi từ ngoài hành lang.

—Hôm nay con canh cho không có chuyện gì xảy ra.

—Việc đó mẹ làm rất giỏi. Ngủ đi.

Tớ cố được tới gần mười hai giờ.

Tớ ngủ quên mà không đậy nắp bút dạ. Cái gối của tớ giờ màu xanh lá. —J.

Tớ tỉnh dậy trước khi đồng hồ kêu, cả người sẵn sàng cho một tiếng leng keng.

Trời sáng.

Không có gì kêu.

Không một tiếng leng keng, không một ô cửa sổ, không cả con chó nhà số 4.

Đó là sự yên lặng đẹp nhất tớ từng nghe ở phố tớ.

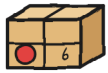

CHƯƠNG 6

Tạm thời

Thứ Bảy, lúc mười giờ, tớ vẽ cái kệ: mười bảy gói hàng và ba chỗ trống.

Tớ đã băng qua phố trong bộ quần áo tử tế, đó đã là một tiến bộ: thứ Bảy đầu tiên tớ đi trong bộ đồ ngủ và đôi dép đi trong nhà. Trước khi vào, tớ nhìn ô cửa nhỏ phía trên cửa ra vào, cái mà cô Mara vẫn để mở cho những gói quay về. Nó vẫn mở. Không có gì bay vào.

Mấy chỗ trống tốn của tớ nhiều thời gian hơn các gói hàng. Ở mỗi chỗ còn lại một hình chữ nhật sạch sẽ, bụi bám xung quanh. Tớ vẽ chúng mà không ấn bút chì.

Trong lúc đó, cô Mara lấy cuốn sổ của cô ra khỏi ngăn kéo và mở lên quầy, quay lưng ra cửa. Cô bóc cái nhãn của gói số 3 và dán vào sổ của cô, cạnh hai cái nhãn kia.

Tonio, người chịu phạt các thứ Bảy như cách cậu ta giao hàng, đúng giờ và không bỏ bớt gì, nhìn từ phía bên kia quầy, mũ bảo hiểm vẫn đội. Cái tên của cậu ta, cái tên trong chữ ký, đi từ cái

hộp sang cuốn sổ. Cậu ta nhìn cuốn sổ. Nhìn cánh cửa đóng. Rồi lại nhìn cuốn sổ thêm một lúc.

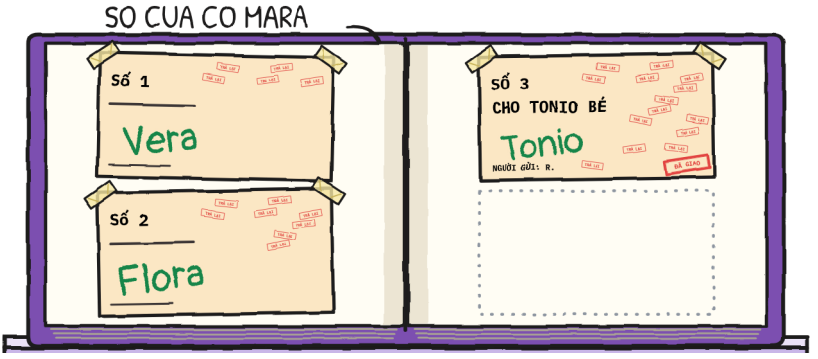

Ba mươi bảy con dấu, hai mươi ba và mười bốn. Ba chữ ký màu xanh lá.

Một quả trứng, mấy hạt giống và một cái chuông nhỏ. Cả ba đều đến muộn. Cả ba đều đến nơi.

Cái thứ ba là Tonio ký. Lần này tớ chỉ đưa bút dạ cho cậu ấy. —J.

Tonio ngồi vào thùng của cậu ta và cựa quậy. Lần này cậu ta không nhìn cái kệ.

—Vẫn là "tạm thời" —cô Mara nói, không ngẩng lên khỏi cuốn sổ.

—Tạm thời thế là đủ rồi ạ —Tonio nói.

"Tạm thời" có thể kéo dài nhiều năm. Hỏi gói số 3 mà xem. —J.

Tớ cho Tonio xem dự án cái ghế của tớ. Tớ đã mất cả tuần cho nó.

Đó là bản cuối cùng, có số đo và chú thích: cái thùng giao hàng biến thành ngai vàng. Nó gom lại cái tựa lưng của đêm có giông; tay vịn và chỗ để cốc của bản 2; mái vải của bản 3, với tua rua, và một tấm thảm mới, cũng có tua rua. Cái ăng-ten tự mọc ra lúc mười hai giờ đêm; tớ không biết nó định thu cái gì, nên tớ để nguyên.

Tớ đưa nó bằng hai tay, như đưa văn bằng. Tonio nhìn hết, nghiêm túc như khi đọc tờ nhắn của R. Cậu ta không cười lần nào. Tớ trân trọng chuyện đó. Julita nhìn qua vai tớ với vẻ mặt của người nhận ra một người họ hàng trong bức ảnh.

—Cho tớ nhé? —cậu ta nói.

Cậu ta gấp nó làm tư, đặt lên cái thùng rồi ngồi lên.

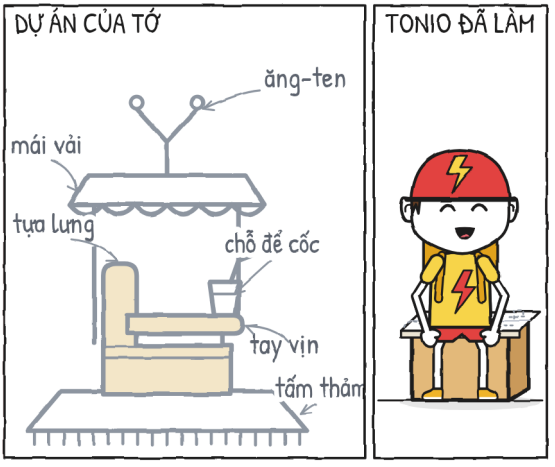

Ngoài cửa, cái chuông nhỏ đã bị lệch trên ghi đông. Bọn tớ thấy khi ra hứng gió: nó đã nghiêng nửa vòng sang một bên, như cái đầu gục xuống khi ngủ gật trên xe buýt.

—Để tớ giữ cho cậu vặn —tớ nói.

—Tớ làm được.

Cậu ta làm được. Tớ nhìn con ốc vít kia. Hình như nó có cả trăm vòng.

Tonio thè đầu lưỡi ra. Julita, cạnh tớ, nhét hai tay vào túi quần yếm đến tận cổ tay; thấy rõ hai nắm tay đang siết trong đó. Tớ không có quần yếm: tớ nắm tay này bằng tay kia, sau lưng.

Khi Tonio vặn vòng cuối cùng, cái chuông nhỏ quay mặt ra phía trước, thẳng như người lính.

—Xong —cậu ta nói.

Tớ tự buông tay mình ra, mà việc đó khó hơn vẻ ngoài của nó.

Khi vào lại, Julita lấy từ dưới quầy ra tờ xin chữ ký. Nó có hai chữ ký, một cái lỗ và, từ sáng hôm đó, một miếng vá: ô cửa sổ nhỏ đã được bịt bằng một miếng giấy dán và nhiều băng dính đến mức miếng vá là chỗ chắc nhất của tờ giấy.

—Là tờ trong cái bẫy —bạn ấy nói với cô Mara, trước khi cô kịp hỏi—. Tớ đã sửa nó.

Rồi bạn ấy đặt tờ giấy trước mặt Tonio.

—Cậu ký cho tớ một chữ ký nhé? Thật đấy. Không có gì bên dưới.

Bạn ấy nói chậm rãi, một lần duy nhất, rồi chờ.

Tonio nhìn dưới tờ giấy. Nhìn dưới quầy. Lật con ếch lên.

Một cơ trên mặt Julita giật khi Tonio nhấc con ếch. Đó là lời phản đối duy nhất. Chính bạn ấy rút nó lại.

—Được.

Cậu ta ký lên miếng vá: "Tonio", với một tia chớp treo ở chữ cái cuối.

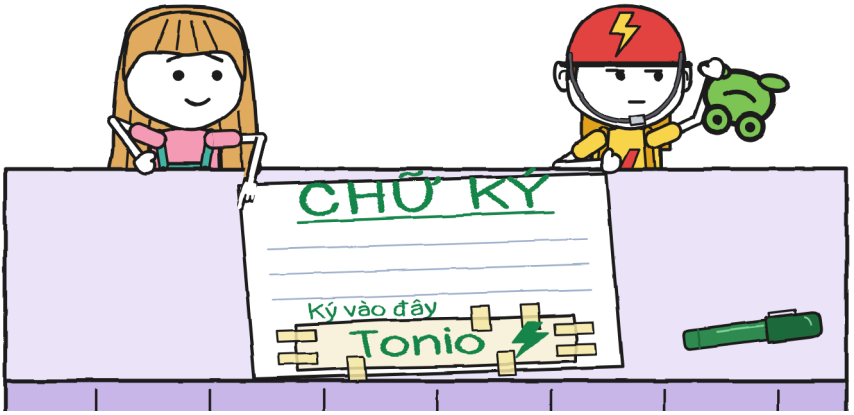

Tớ đáng bị thế. —J.

Giữa trưa, Tonio ra đi giao hàng. Tớ nhìn cậu ta đi từ cửa, cái chuông nhỏ vững vàng ở chỗ của nó. Một ông cụ đội mũ nồi băng qua đường chậm rãi, chống gậy, trên vạch kẻ sang đường ở góc phố.

Tonio phanh lại. Đợi, một chân chạm đất. Rồi bấm cái chuông nhỏ đúng một lần để ông cụ biết có người ở đó.

Leng keng.

Ông cụ giơ gậy lên chào rồi đi tiếp theo nhịp của mình.

Cô Mara đã ra đứng ở cửa, cạnh tớ, khoanh tay.

—Đây là ông Antonio —cô nói—. Tonio bé số hai trong danh sách của cô.

Chính là người đã nói "Ước gì được thế". Ông đi tới vỉa hè bên bọn tớ và dừng cạnh xe của Tonio, chiếc xe chưa đi: vẫn ở đó, một chân chạm đất và tay gần cái búa nhỏ, không vội.

—Cái chuông nhỏ đó mới à? —ông cụ hỏi.

—Cũ ạ —Tonio nói—. Là của cháu. Hồi người ta còn gọi cháu là Tonio bé.

—Sáu mươi năm rồi chẳng ai gọi ông thế. Nếu cháu muốn, ông đổi cho: cháu là ông Antonio, ông là Tonio bé.

Tonio nghĩ một lúc. Nhìn cái mũ nồi rồi nhìn ghi đông của mình.

—Tạm thời thì không ạ.

Ông Antonio gật đầu và chạm một ngón tay lên mũ nồi, như người chốt một thỏa thuận mà vẫn để ngỏ.

—Ông ở đây đấy —ông nói—. Ông sang đường chậm thôi.

Tonio quay về từ chuyến giao hàng sau mười hai phút. Julita đã bấm giờ. Bạn ấy nhìn đồng hồ của mình nhưng không nói gì. Tonio ngồi vào thùng.

Tớ lấy phiếu về R. ra. Đó là một trang có bức chân dung là một dấu chấm hỏi to và chữ R. bên dưới, và có sáu manh mối. Tớ thêm hai:

- Manh mối 7. Biết Tonio hồi cậu ta còn đi chiếc xe nhỏ.
- Manh mối 8. Hứa một cái chuông nhỏ sẽ kêu. Mất nhiều năm.

Tonio xin cây bút bi của tớ và viết bên dưới, bằng chữ của cậu ta. Ngoài danh sách, bằng chữ in hoa của người giao hàng, chen chúc, loại ấn mạnh đến mức lộ sang tờ dưới:

CÒN NỢ: một lời giải thích.

—Cậu sẽ không cảm ơn à? —Julita hỏi. Bạn ấy hỏi chậm rãi, như người bưng một tách đầy.

—Cảm ơn và phàn nàn. Cả hai. Khi nào tớ biết phải nói với ai.

Một giờ, cô Vera bước vào, ẵm Mẩu trên tay và có một cành cây nhỏ trên tóc.

—Cô đến nhờ giúp —cô nói—. Mẩu đã biết cất cánh. Giờ nó cần một chỗ an toàn để hạ cánh. —Cô dừng lại—. Hôm qua nó chọn bát súp của cô.

Tớ ngồi thẳng lên trên ghế đẩu ngay từ chữ đầu tiên. Mẩu có một sợi mì lủng lẳng trên sừng. Nó nhìn tớ và làm cái mặt "không phải con" của tớ.

Giống hệt của cậu. Có cả sợi mì. —J.

—Cô cần ai đó nhanh không ạ? —Tonio hỏi từ trong thùng.

Mẩu nghiêng người khỏi vòng tay cô Vera và hít ngửi cái mũ bảo hiểm của cậu ta.

—Cô cần người biết chờ đợi —cô Vera nói.

—Cháu cũng biết. Từ tuần này.

Sau lưng cậu ta, Julita giơ cả hai tay lên, như người đầu hàng trong một vụ cướp rất lịch sự.

Tớ cũng biết chờ đợi. Được chưa? —J.

Mỗi khi không hiểu chuyện gì, tớ lập một danh sách. Lần này tớ hiểu và danh sách vẫn ra: trang cuối của cuốn sổ này, bảng của lần giao hàng.

LẦN GIAO SỐ 3. Mỗi người mất bao lâu:

- CHỚP: mười phút.
- R.: nhiều năm.
- Tonio: sáu ngày.
- Julita, đang nghe: mười một phút (kỷ lục).

Tonio đứng dậy khỏi cái thùng, chỉnh lại mũ bảo hiểm và dùng một ngón tay kiểm tra xem cái chuông nhỏ có còn thẳng không. Vẫn thẳng.

Tonio đi giao hàng. Từ ngoài phố vọng lại một tiếng leng keng. Rồi một tiếng nữa.

Lần này cái chuông nhỏ do chính cậu ta bấm.

Tớ vẫn kêu một mình. Tớ đang cố. —J.

GIAO HÀNG BẤT KHẢ THI · 4

(sắp ra mắt)

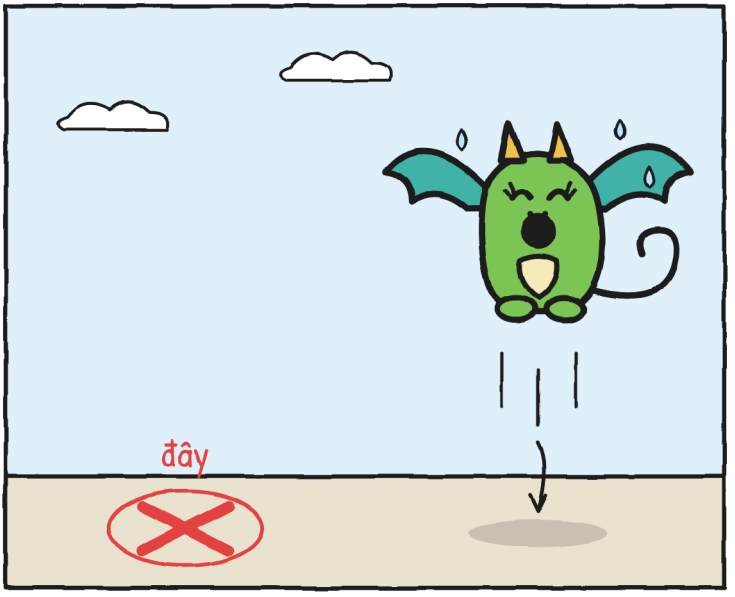

Một con rồng con bắt chước cậu thì đáp xuống đâu? —J.

KHU PHỐ (bản 3)

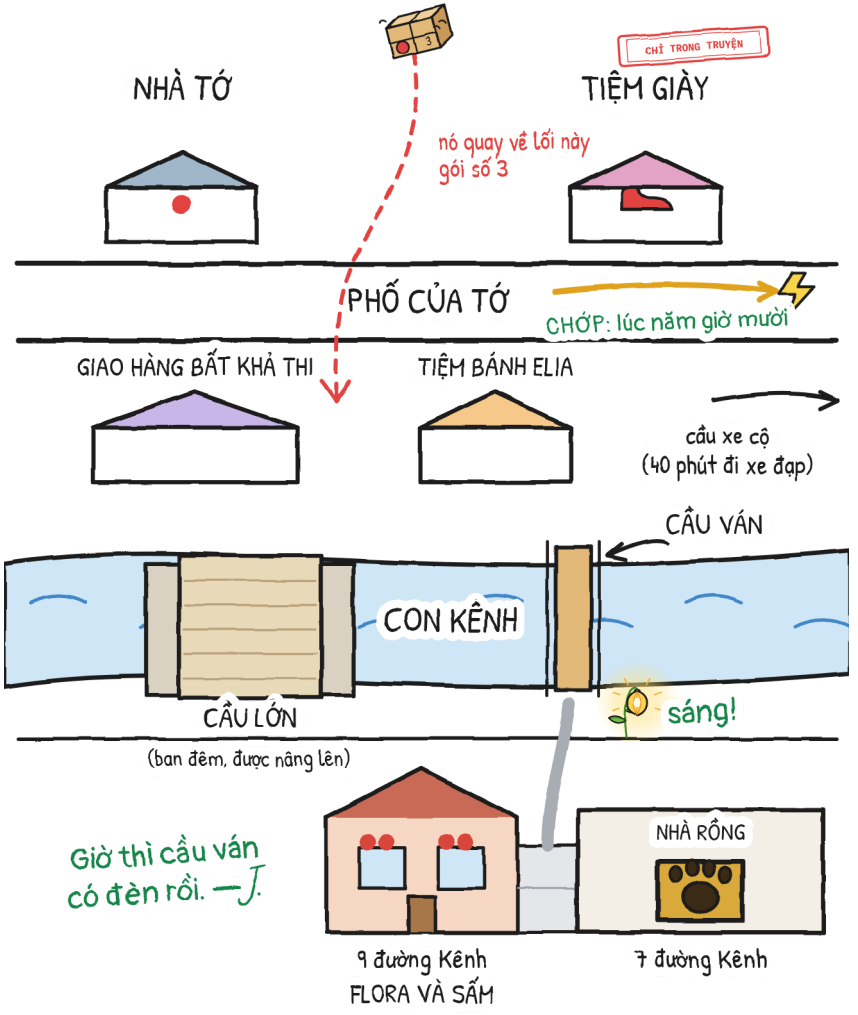
3
CHỈ TRONG TRUYỆN
NHÀ TỚ
TIỆM GIÀY
nó quay về lối này
gói số 3
PHỐ CỦA TỚ
CHỚP: lúc năm giờ mười
GIAO HÀNG BẤT KHẢ THI
TIỆM BÁNH ELIA
cầu xe cộ
(40 phút đi xe đạp)
CẦU VÁN
CON KÊNH
sáng!
CẦU LỚN
(ban đêm, được nâng lên)
Giờ thì cầu ván
có đèn rồi. —J.
NHÀ RỒNG
9 đường Kênh
FLORA VÀ SẤM
7 đường Kênh

CÒN BẠN, BẠN TÊN GÌ?

Tonio từng được gọi là Tonio bé. Giờ cậu ta tự chọn mình tên là gì. Còn bạn?

Tớ thích người ta gọi tớ là...

Người ta cũng có thể gọi tớ là...

Tớ muốn người ta không gọi tớ là...

Tớ là Julita. "J." chỉ khi tớ ký. —J.

GIAO HÀNG BẤT KHẢ THI

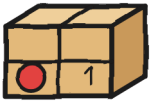

1 · Gói hàng này cắn

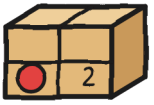

2 · Không mở trước tiếng sấm

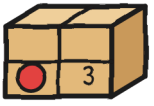

3 · Xin trả lại

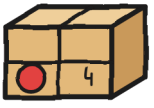

4 · (sắp ra mắt)

Còn mười bảy. —J.

MỘT CÂU CHUYỆN, SÁU CỠ

Cuốn sách này có sáu cỡ, từ 3 đến 16 tuổi, và có hơn 20 ngôn ngữ. Cỡ XXS, XS, S, M và L kể câu chuyện từng trang một, với cùng những bức tranh và ngày càng nhiều sắc thái hơn. Cỡ XL là tiểu thuyết: vẫn câu chuyện ấy, nhưng có chỗ cho mọi điều Guni nghĩ mà không nói ra.

Các trình độ theo CEFR chỉ mang tính tham khảo: XXS, pre-A1 · XS, A1 · S, A2 · M, B1 · L, B2 · XL, B2–C1.

Mỗi người một cỡ. Cùng một tiếng leng keng. —J.

DÀNH CHO GIA ĐÌNH VÀ GIÁO VIÊN

Luyện tập từng chương tại linguaula.com (kèm các bài tập của cỡ L)

XE ĐẠP THẬT: PHẢI LÀM GÌ

1. Luôn đội mũ bảo hiểm và cài quai cho chắc. Kể cả khi chỉ đi "ngay gần đây".
2. Để người ta thấy và nghe thấy bạn: đèn, quần áo sáng màu và chuông. Chuông để báo; không phải để ra lệnh.
3. Hai tay luôn nắm ghi đông. Nếu có gì làm bạn xao nhãng, hãy dừng lại ở nơi an toàn.
4. Vỉa hè là của người đi bộ: ở đó, hãy dắt xe. Trước khi sang đường, hãy dừng lại và nhìn.

Con dấu CHỈ TRONG TRUYỆN đánh dấu những gì xảy ra trong truyện, còn ngoài đường thì không.

TRƯỚC KHI ĐI, KIỂM TRA XE ĐẠP CỦA BẠN

